మాతృదేవోభవ

ప్రతి నెలా ఒక పాఠకుడి / పాఠకురాలి మాతృమూర్తికి వందనాలు హరిచందనాలు

లలిత చిట్టే

సంతోషమైనా దుఃఖమైనా
నిన్నే నేను తలుచుకుంటాను
అనుక్షణం నీ పేరే నే స్మరిస్తాను
బ్రహ్మకు మారు రూపువు నీవు
కనిపించని దేవతలెందరున్నా
కని పెంచే దేవతవు నువ్వు
అంత అందమిన రూపం
నీకెలా మరిందో?
ఇంత అద్భుతమైన పేరు
నీకు ఎవరు పెట్టారో?
అమ్మా...
నీ ఉనికి లేక నేను లేను
నీ ఆశీస్సులు లేని మనుగడ లేదు
అరుదైన, అందమైన ఈ జన్మనిచ్చిన
నీ ఋణం వేయి జన్మలెత్తినా
నేను తీర్చుకోగలనా?

అమ్మ కోసం నేను రాసిన ఈ కవిత 2002లో ఆంధ్రభూమి వార పత్రికలో ప్రచురింపబడింది.

ఓ చిన్న కవిత ద్వారా... అమ్మ గురించి, ఏదో నాకు తెలిసింది కొంత కవిత రూపంలో చెపితే, అది పబ్లిష్ అయితే, గర్వంగా అమ్మకు చూపించి చదివించిన క్షణాన అమ్మ కన్నుల్లో మెరిసే మెరుపు, హృదయం నిండిన సంతోషం... మాటల్లో వర్ణించలేనిది.

అమ్మ ప్రేమను పొందిన వారు ఎంతో అదృష్టవంతులు. కానీ – ఇద్దరమ్మల ప్రేమను, ఆప్యాయతను, అనురాగాన్నీ పొందిన మాదెంత అదృష్టమో కదా!

పెద్దమ్మ

మా నాన్న శ్రీ చిట్టే తిరుపాలయ్యగారు. మా అమ్మని 1970లో వివాహం చేసుకున్నారు. మా అమ్మ శాంతమ్మ మా నాన్నకు రెండవ భార్య. కానీ మా నాన్న పెద్ద భార్య గంగమ్మ. మా పెద్ద ‘అమ్మ‘ గురించి ముఖ్యంగా ఇక్కడ చెప్పాలి.

కీర్తిశేషురాలైన శ్రీమతి గంగమ్మ, మా నాన్నని వివాహమాడి పన్నెండు సంవత్సరాలు గడిచినా... పిల్లలు పుట్టలేదు. ఆమే పట్టుదలగా మానాన్నని ఒప్పించి, పిల్లలు లేని ఇల్లు ఇల్లు కాదని సర్ది చెప్పి... మా అమ్మని పెళ్ళి చేసుకునేట్లు చేసింది.

ఒకే ఇంట్లో ఇద్దరు భార్యలు కలిసి కాపురం చేస్తూ అన్యోన్యంగా ఉండటం ఎక్కడా చూడలేము. ప్రొద్దున్నే లేచి, కాలకృత్యాలు తీర్చుకుని మా అమ్మకు జాగ్రత్తలు చెప్పి పొలానికి వెళ్ళేది మా పెద్దమ్మ. ఆరెకరాల మాగాణి పొలంలో ప్రతి చెట్టూ, పుట్టా, తిరిగే పక్షీ ఆమెకు బాగా తెలుసు. పొలం పనులు, కూలీల వ్యవహారాలు చూసుకుని తోటలో కాసిన కాయలూ, పూలూ త్రెంపుకుని గంపలో నింపుకుని సాయంత్రానికి ఇల్లు చేరేది పెద్దమ్మ. మా చేనులో పండ్ల మొక్కలు, పూల మొక్కలు చాలా ఉండేవి. వీటిని నాటడం, పెంచడం, మా అమ్మవంతు. కాపలా కాయడం మా పెద్దమ్మ వంతు.

బడినుండి వచ్చిన పిల్లలమంతా సాయంత్రమయేటప్పటికి మా పెద్దమ్మ కోసం ఎదురు చూసేవాళ్ళం. పొలం నుండి వచ్చిన మా పెద్దమ్మ పండ్లు పంచి పెట్టేది. పూలన్నీ అల్లి మా జడలో తురిమేది. తరువాత దుకాణానికి తీసుకెళ్ళి తినుబండారాలు కొని పెట్టేది. మా అమ్మ ఒక్కొక్కరిని కడుపున మోసి జన్మనిస్తుంటే మా పెద్దమ్మ ప్రేమతో మమ్మల్ని పెంచేది. బయట వ్యవహారాలు వ్యాపార లావాదేవీలు మా నాన్న చూసుకుంటే.. పొలం పనులన్నీ మా పెద్దమ్మే స్వయంగా దగ్గరుండి పర్యవేక్షించేది.

మొదటి అమ్మకు సంతానం లేక, రెండవ అమ్మకు ఎన్నో పూజలలో మొక్కులతో పుట్టిన దాన్ని నేను కావడంతో నన్ను చాలా గారాబంగా పెంచారు. తలకోన సిద్దేశ్వరుని కాలినడకతో చేరి శివరాత్రినాడు తడి బట్టలతో మొక్కిన మా అమ్మకు అదే నెలలో నేను కడుపున పడ్డాను.

మా పెద్దమ్మ నన్ను అనుక్షణం కంటికి రెప్పలా కాపాడేది. బయట ప్రపంచం తెలియకుండా పెరిగాను. ఎప్పుడైనా ఆమె కన్నుగప్పి ఆడుకోవటానికి బయటకు వెళితేచాలు, మరునిముషంలో వెనకనే ప్రత్యక్షమయ్యేది. చేయి పట్టి లాక్కుని ఇంట్లోకి తీసుకుని వచ్చేది. మనకి ఇంత పెద్ద ఇల్లుంది కదా! ఇల్లంతా ఆడుకో. స్వర్ణ చెల్లితో ఆడుకో, నాతో ఆడుకో అనేది. బయట మట్టిలో ఆడుకోవటం, పిల్లల స్నేహాలు చేయడం, ఇరుగు పొరుగు వారి ఇంటికి వెళ్ళడం ఆమెకు అసలు ఇష్టం ఉండేది కాదు.

ఆమెతో కలిసి కూర్చుని భోంచెయ్యడం, ఆమె పక్కలో పడుకోవడం. ఆమె కళ్ళముందు ఉండాలి పిల్లలు. లేకపోతే ఒప్పుకోదు.

మీ అమ్మంటే ఇష్టమా? పెద్దమ్మ అంటే ఇష్టమా అని ఎవరైనా అడిగితే మా అమ్మ మనస్సు ఎంత బాధపడేదో ఆ వయసులో మాకు అర్థం అయేది కాదు, కానీ పిల్లలం ఠక్కున మా పెద్దమ్మంటే ఇష్టం అని చెప్పేవాళ్ళం. పిల్లలు లేని మా పెద్దమ్మ ఆ మాట విని గర్వంతో పొంగిపోయేది. పండుగలకు బట్టల దుకాణానికి మమ్మల్ని స్వయంగా తీసుకెళ్ళి నచ్చిన బట్టలు కొనిపించేది. దర్జీ దగ్గర ఉండి తొందరగా కుట్టించి తీసుకుని వచ్చేది.

సంక్రాంతి పండుగలో భోగిమంట ఆమే వేసి పిల్లలు దగ్గరికి రాకుండా కాపలా ఉండేది. దీపావళి అయితే, టపాకాయలు దగ్గర ఉండి కాల్పించేది. ప్రతి పనినీ ఒళ్ళంతా కళ్ళుగా చూసి జాగ్రత్త పడేది. ఆమె ఆరాటం వెనుక పిల్లల క్షేమంగా ఉండాలనే ప్రేమ దాగి ఉండేది. ఆమె లేనపుడు కాంపౌండ్ వాల్ గేటుకు గడియ వేసి ఇంట్లోనే ఉండమని జాగ్రత్తలు చెప్పేది.

సంక్రాంతి నెలలో మా ఊర్లో గొబ్బెమ్మను కొలువు పెట్టి అమ్మాయిలంతా కూడి పాటలు పాడి గొబ్బెమ్మలు తడతారు (ఆడతారు)

ఎన్నోసార్లు మా పెద్దమ్మ కన్నుగప్పి వెళ్ళి అమ్మాయిల గుంపులో చేరి గొబ్బెమ్మ ఆడాలని ప్రయత్నించాను. కానీ.. ఎన్నడూ... కనీసం ఒక వరుసైనా ఆడకముందే మా పెద్దమ్మ వెనకే ప్రత్యక్షం అయేది. ఇంటిలోనికి లాక్కుని వచ్చి. ఇంట్లో గొబ్బెమ్మను పెట్టి ఆడి పాడుకోమనేది. నాకు ఎంత కోపం వచ్చేదో ఆ సమయాన. ఇప్పటికీ గొబ్బెమ్మ ఆడాలనే కోరిక నాకు తీరలేదు.

ఏ రోజూ కూడా మా అమ్మ, పెద్దమ్మ పోట్లాడుకోవడం, మాట పరుషంగా మాట్లాడుకోవడం మేము వినలేదు.

మా అమ్మ చిన్న వయసులోనే పెళ్ళిచేసుకుని మా ఇంటికి రావడంతో, అన్ని పనులూ చేతనయేవి కావు. వంటలు కూడా బాగా కుదిరేవి కావు. పండుగలపుడు మా పెద్దమ్మే దగ్గరుండి పిండి వంటలు చేసేది. వంటలు ఇద్దరూ కలిసి చేసుకునేవారు.

ఒక్కోసారి కోతలపుడు, పంట చేతికి వచ్చినపుడు యాభై అరవైమంది కూలీలు పనుల కోసం వచ్చేవారు. వారందరికీ ప్రొద్దుటే సద్ది, ఊరగాయ పచ్చడి, మధ్యాహ్నం రాగి సంకటి ముద్దలు, కూరలు మా పెద్దమ్మే మా అమ్మ సహాయంతో చేసి గంపల కెత్తి మనుషుల సహాయంతో పొలానికి తీసుకెళ్ళేది. వేళకు వారికి వడ్డించి పనులు చేయించేది.

ఇరుగు పొరుగు వారికి ఏదైనా అవసరం పడి సహాయం అడగాలన్నా మా పెద్దమ్మ ఇంట్లో ఉంటే రావటానికి భయపడేవారు. కానీ మా అమ్మ అందరికీ లేదనకుండా సహాయం చేసేది. కూరలు, అన్నాలు, పాలు, పెరుగు, కాయలు, పాతబట్టలు పేదవారికి గుర్తుపెట్టుకుని మా అమ్మ ఇచ్చేది. మా పెద్దమ్మను అడగాలన్నా ఇంట్లోకి రావాలన్నా అందరికీ భయమే. చాలా స్ట్రిక్ట్‌గా ఉండేది.

పంపు నీళ్ళ దగ్గర ఎవరైనా మా అమ్మతో గొడవపడినా, లేదా నీళ్ళు వంతు ఇవ్వలేదని తెలిసినా మా పెద్దమ్మ వెంటనే వెళ్ళి వాళ్ళతో పోట్లాడేది. దగ్గరుండి నీళ్ళు కొట్టించి వచ్చేది. పిల్లల్ని కానీ మా అమ్మను కానీ, నాన్నను కానీ ఎవరు ఏమన్నా ఒప్పుకునేది కాదు.

ఎండనక, వాననక కూలీలతో పాటు రెక్కలు ముక్కలు చేసుకునేది. రాత్రి పూట కూడా భయపడక పొలంలో ధాన్యానికి కాపలా ఉండేది. ఎవరికీ భయపడేది కాదు. పొలం వైపు కన్నెత్తి చూడాలన్నా, అడుగు పెట్టాలన్నా భయపడేవారు. 'చిట్టే గంగమ్మ మగవాడురా, పులిలాంటిది' అనిఊర్లో వాళ్ళు గొప్పగా చెప్పుకునేవారు.

ఆమె చదువుకోకపోయినా... మాకు ఎంతో సంస్కారం, మంచిమాటలు నేర్పించేది. ఒకసారి ప్రక్కపొలంలో మామిడికాయలు విరగకాసి ఉన్నాయి. మాకు ఎన్నో చెట్లు ఉన్నా ఆ రకం కాయలంటే నాకిష్టం. నేను వెళ్ళి ఓ కాయ కోసుకుని వస్తాను, తినాలనుంది అని మా పెద్దమ్మతో చెప్పాను. మా పెద్దమ్మ.. 'తప్పు అలా వెళ్ళకూడదు. వాళ్ళని అడకుండా అలా కాయలు కోయకూడదు. వాళ్ళు లేనప్పుడు ఎడమ కాలు కూడా వేరే వారి పొలంలో పెట్టకూడదు' అని చెప్పింది. తరువాత వారిని అడిగి నాలుగు కాయలు తెచ్చి ఇచ్చింది నాకు. రాత్రిపూట ఎన్నో కథలు చెప్పేది. అందులో నీటి అంతర్లీనంగా దాగి ఉండేది. సాయంత్రం పూట తీరిగ్గా వరండాలో కూర్చుని రామాయణ, భారత, భాగవతాలు నన్ను చదవమనేది. రాగయుక్తంగా నేను చదివి వినిపిస్తుంటే చుట్టు ప్రక్కల వారిని రమ్మని వినమని ఆహ్వానించేది. మా 'సిద్ధ లలితమ్మ' చదివినట్లు స్పష్టంగా, వినసొంపుగా ఎవరూ చదవలేరు అంటూ పొగిడేది తలకోన సిద్దేశ్వరుని వరప్రసాదాన నేను జన్మించినందున నా జన్మ నక్షత్ర ప్రకారం లలిత పేరు పెట్టినా,దేవుని పేరు కలిసి వుంటే మంచిది అంటూ ముందు 'సిద్ధ' జత కలిపి బడిలో నా పేరు రాయించింది.

స్కూల్లో టీచర్లు తిట్టినా, కొట్టినా, భయపెట్టినా (తిట్టడం, కొట్టడం చాలా అరుదు) వెంటనే వెళ్ళి వారితో - మా బిడ్డల్ని మేము ఒక దెబ్బ వేయకుండా అపురూపంగా పెంచాము. మీరు కూడా ప్రేమతో చదువు చెప్పండి అనేది. ఇలాంటి సమయంలో ఆమె వాడే ఓ పదం ఇప్పటికీ నాకు గుర్తు. " మా బిడ్డల్ని క్రిందపెడితే మట్టి అంటుకుంటుందని, పైన పెడితే గద్ద ఎత్తుకు పోతుందని, అరచేతుల్లో మేము పెంచాము. మీరు తిట్టి కొట్టకండి అనేది." యాభై సంవత్సరాలకే, ఆరోగ్యం బాగోక, గర్భసంచి పాడయి, షుగర్ వ్యాధి ముదిరి 1993 జనవరిలో ఆమె పరమపదించి స్వర్గానికి చేరింది. ఎంతచెప్పినా మా పెద్దమ్మ గురించి తక్కువే. మా హృదయాల్లో పెద్ద'అమ్మ'గా ఆమె స్థానం ఎల్లప్పటికీ పదిలం. ఆమె మాకోసం పడిన కష్టం. తాపత్రయం ఎల్లప్పుడూ మా కళ్ళముందు కదలలాడుతుంది. ప్రతి సందర్భంలోనూ ఆమె జ్ఞాపకం మా కబుర్లలో పాలుపంచుకుంటుంది.

ఇలాంటి 'అమ్మ' ప్రపంచంలో కొందరికే అరుదుగా ఉంటుంది. ఆమె ప్రేమను పొందిన మేము ఎంతో అదృష్టవంతులం. మా పెద్దమ్మ ఇప్పటి వరకూ బ్రతికే ఉంటే పిల్లల చదువులను, ఉన్నతిని చూసి గర్వపడేది. చాలా సంతోషించి ఉండేది. ఆమె ఆశీస్సులే మాకు అండగా నిలబడి మా ఉన్నతికి తోడ్పడ్డాయి అనటంలో సందేహం లేదు. ఎంత చెప్పినా తరగని గని మా పెద్దమ్మ గురించి చెపుతూ ఉంటే... మా అమ్మ గురించి చెప్పడానికి మిగలకపోవచ్చు. కానీ.. అమ్మగురించి చెప్పక పోతే ఈ 'మాతృదేవోభవ' అసంపూర్తిగా మిగిలిపోతుంది.

బండారు వెంకట సుబ్బయ్య, అచ్చమ్మ దంపతులకు 1954 లో జనించిన మా అమ్మ ఆరవ తరగతి వరకు చదువుకుంది. మా అమ్మకు సృజనాత్మకత ఎక్కువ. ఎల్లప్పుడూ ఏదో ఒక పని చేస్తూ ఉండాలని, అందులో ఆనందాన్ని పొందాలని అనుకుంటుంది.

ఎక్కడ ఏ కొత్త ఎంబ్రాయిడరీ, అల్లికలు, డిజైన్లు చూసినా వెంటనే నేర్చుకుని ఇంటిని కళాత్మకంగా అలంకరించేది. డోర్ కర్టెన్స్, టేబుల్ క్లాత్స్ గౌన్లు, సాదా చీరలు ఆమె డిజైన్లతో క్రొత్తజీవం పోసుకునేవి.

మా నాన్న పంచెలకి, కండువాలకి సైతం ఓ మూలన ఓ చిన్న కుట్టు వేసేది. చాకలి వాడు గుర్తుపట్టి మన బట్టల్ని సులభంగా తెస్తాడు అనేది. సాయంత్రం వేళల్లో పూలమొక్కలు కూరగాయ మొక్కలు నాటడం, నీళ్ళు పోయడం పూలు త్రెంపడం చేసేది. నాటిన ప్రతి మొక్క చిగురించి, పూలు పూసి, కాయలు కాస్తుంటే చూసిన మా అమ్మ సంతోషం మాటల్లో వర్ణించలేనిది. మల్లె, జాజి, మందార గులాబి, పూలమొక్కలు, సీతాఫలం, రామా ఫలం సపోటా, జామ మొదలైన రకరకాల పళ్ళ మొక్కలు మా అమ్మ చేతుల్లో జీవం పోసుకునేది వాకిట్లో ముగ్గుకి మా అమ్మ వేయడం వల్లే అంత అందం వచ్చేది. మల్లె పూలకి మా అమ్మ దండ గుచ్చడం వల్లే అంత సువాసన వచ్చేది. ఆమె పెంచిన మొక్కలు కూరలు, వండితే కలిగే రుచి మాటల్లో వర్ణించలేనిది. ఎంతో ఇష్టంతో ఆమె చేసే పని. పద్ధతి వల్ల ఇదంతా సాధ్యం అయేది.

పని చేసుకుంటూ.. కూనిరాగాలు తీసే మా అమ్మ పాటలు కూడా చాలా బాగా పాడుతుంది. ఆమెకు రాని పాత పాటలు లేవు. ఇప్పటికీ తోట పనిలో ఉన్నప్పుడు, వంట చేస్తున్నప్పుడూ పాటలు మనసారా పాడుకుంటుంది.

ఇంట్లో అందరికీ బట్టలు మా అమ్మే కుడుతుంది. బయట టైలర్ దగ్గరకి వెళ్ళాల్సిన అవసరం రాదు. తగిన విధంగా కట్ చేసి విన్నూత్నంగా అమరేట్లు కుడుతుంది. కానీ చేతులు పొడవుగా, మెడ చిన్నదిగా పెట్టి కుడతాను అంటుంది. ఇప్పుడు ఫ్యాషన్ అలా

కాదమ్మా అంటే.. ఫ్యాషన్ అనుకుంటే ఎలా? ఎండకు వీపు, చేతులు మాడి నల్లగా అవుతాయి అంటుంది. తల్లి బిడ్డల గురించి జాగ్రత్త పడుతుంది కానీ ఈ కాలం పిల్లలు (మా చెల్లెళ్ళు) వింటారా? లేటేస్ట్ ఫ్యాషన్ ఫాలో అవుతారు కానీ..

ఆర్నెల్ల క్రితం ఇండియా వెళ్ళినపుడు నా హ్యాండ్ బాగ్ కున్న రెండు జిప్పులు ఊడిపోయాయి. అది నాకు ఎంతో ఇష్టమయిన నచ్చిన బాగ్. ఇక పనికిరాదేమో, పడేయాల్సిందే అనుకుంటూ నేను, మా నాలుగో చెల్లి భార్గవి అరగంట వరకూ ప్రయత్నించాము. కానీ జిప్పులు సరిచేయటం కుదరలేదు. ఇంతలో వంటింట్లో నుండి వచ్చిన మా అమ్మ ఇటివ్వండి అని బాగ్‌ను తీసుకుని మాజిక్‌లాగా ఐదు నిముషాల్లో సరిచేసి, మరలా జారి విడిపోకుండా అడ్డంగా సూదితో కుట్లు వేసి పదిలంగా నాకు అందిందించింది. నాకెంతో ఆశ్చర్యం కలిగింది. అంత టాలెంట్ కలది మా అమ్మ.

వయసులో ఎంతో అందంగా సావిత్రిలా ఉన్న మా అమ్మ ఇపుడు చాలా బలహీనంగా తయారయింది. ఆరుగురు పిల్లల్ని కని, పెంచి వారికి వేళకు అన్నీ అమర్చి, బిడ్డలకి పని చెప్పకుండా వారినీ భర్తని సంతోష పెట్టాలని అన్ని వేళలా ఆరాటపడే మా అమ్మ ఇప్పటికీ యంత్రంలా కష్టపడుతుంది. ఓ క్షణం విశ్రాంతి తీసుకోదు.

అమ్మా... ఎందుకు అంత కష్టపడతావు. పనిమనిషిని పెట్టుకో. అంటే ఆ.. ఎందుకులే ఎంత పని మన ఇంట్లో పని మనం చేసుకోక పోతే ఎలా? పనిమనుషులు మనలాగా శుభ్రంగా పనిచేస్తారా? వారి వెనక తిరిగి పదిసార్లు చెప్పి చేయించుకోవడం, బాగా చెయ్యకపోతే బాధపడటం కన్నా మనమే శుభ్రంగా పనిచేసుకోవడం బెస్ట్ అంటుంది. ఇంకేం మాట్లాడగలను నేను.

ఇంటికి ఫోను చేసినపుడు అమ్మా ఆరోగ్యం ఎలా ఉంది అని అడిగితే మేను బాగున్నాము ఇంటిపట్టున ఉండి బాగా తింటూన్నాము. మీరు ఆఫీసు పని చేసేవాళ్ళు. దూరదేశంలో ఉన్నారు. మీరు వేళకు తిని ఆరోగ్యం బాగా చూసుకోండి అంటుంది. ప్రక్కనే ఉన్న మా చెల్లి స్వర్ణ అందుకుని లేదక్కా అమ్మకి ఈ మధ్య ఆరోగ్యం అంతగా బాలేదు. చాలా వీక్‌గా ఉంది అంటుంది. వెంటనే మా అమ్మ, ఎక్కడో కంటికి కానరాని దేశంలో దూరంగా ఉన్న వాళ్ళకి (నేను మా తమ్ముడు సుదర్శన్ కువైట్‌లో, మా రెండో చెల్లెలు 'రమ' కతార్‌లో) ఆరోగ్యం బాగాలేదని చెపితే బాధపడతారు. రావాలన్నా వెంటనే రాలేరు కదా? వాళ్ళకి చెప్పి బాధ పెట్టడం ఎందుకు అంటుంది. బిడ్డలు బాధపడకూడదనే తల్లి ప్రేమ, తాపత్రయం ఆ మాటల్లో ద్యోతకమవుతుంది.

మనవరాలితో అమ్మ

మా అమ్మ చాలా అమాయకురాలు. మా నాన్న మాటకు ఎన్నడూ బదులు ఇచ్చి ఎరుగదు. పతి సేవే పరమార్ధం అని భావించే ఉత్తమ ఇల్లాలు. తన భర్త, బిడ్డలు ఇల్లు తన ప్రపంచంగా మలుచుకుంది. బయట ప్రపంచంలో ఏం జరుగుతుందో తెలుసుకోవాలని ఎన్నడూ మా అమ్మ తాపత్రయ పడలేదు.

వంట సరిగా కుదరి రోజు మా నాన్న ఇంకెపుడు నేర్చుకుంటావే వంట చేయడం? ఇంక ఈ జన్మలో నేర్చుకోలేవేమో అనేవారు.

మా అమ్మ బదులుగా నీ కూతుర్లు పెద్దవాళ్ళయినారుగా... వాళ్ళే చేసి పెడతారులే రుచిగా. ఇంకా నేనెందుకు చేసి పెట్టడం అనేది. నేను రెస్ట్ తీసుకుంటాను. వాళ్ళు వండి పెడతారు అంటే... మా నాన్న నవ్వుతూ శాంతమ్మా నువ్వు అన్నం వడ్డిస్తేనే.. తింటే కడుపు నిండుతుంది. ఎవరు వడ్డించినా తిన్నట్టు ఉండదు నాకు అంటారు. అది నిజం కూడా.

ఈ టీవీ 2 న్యూస్ రీడర్‌గా పని చేసే మా ఆఖరు చెల్లి ప్రతిభ అంటే మా అమ్మకు ఎక్కువ ప్రేమ. హైదరాబాద్‌లో ఎలా ఉందో? ఎలా తింటుందో అని బాధపడుతుంటుంది. టీవీలో వార్తలు వచ్చే టైముకి టీవీ ఎదురుగా కూర్చుని మా చెల్లి ప్రతిభను కనులారా మనసారా చూసుకుని వార్తలు విని, బిడ్డ ఎంత చిక్కిపోయిందో? కష్టపడి వార్తలన్నీ చదవాలి కదా? అంటుంది.

గారాబంగా పెరిగిన మా చిట్టి (ప్రతిభ) ముద్దు ముద్దుగా మాట్లాడేది ఇంట్లో. మా అమ్మ చూడండి వార్తలు ఎంత బాగా చెబుతుందో స్పష్టంగా అని చెప్పి మురిసిపోతుంది. అక్కడే ఉన్న మా నాలుగో చెల్లి భార్గవి అమ్మా నీకు ఎంతైనా నీ ఆఖరి కూతురిపైనే ప్రేమ ఎక్కువ. మా పైన లేదు అంటుంది కినుకగా. లేదు లేమ్మా నాకు అందరిపైనా ప్రేమే చిన్న బిడ్డ కదా... మొన్న పుట్టినట్లుంది చూడు... ప్రపంచం అంతా వినేట్లు వార్తలు చదువుతోంది నా బిడ్డ అంటుంది గర్వంగా.

బిడ్డలు ఉన్నతంగా ఎదిగినపుడు, వారిని చూసి తల్లి ఎంతగా మురిసిపోతుందో కదా? అంతకన్నా తల్లికోరుకునేది ఏముంటుంది? కూతుర్లకే కాక ముగ్గురు మనవరాళ్ళకు కూడా సేవలు చేస్తూ ప్రేమను పంచే మా అమ్మ నిజంగా భూమిపై వెలసిన దేవత. పేరుకు తగినట్లు శాంత స్వభావురాలు మా అమ్మ. అమ్మ లేని జీవితం బిడ్డలు ఊహించుకోలేరు. అమ్మ లేని ప్రపంచంబోసి పోతుంది. జీవం కోల్పోతుంది. అమ్మ జీవిగా భూమి పై ఉన్నంత వరకే మనం ఊపిరి హాయిగా పీల్చుకోగలం. ఆమె ఆశీస్సులున్నంత వరకూ... జీవితం చల్లని వెన్నెల్లో సేదతీరినట్లు ఉంటుంది. ఒడిదుడుకులు లేక గమ్యం వైపు సాగిపోతుంది. ‘అమ్మ‘ విలువ తెలిసిన బిడ్డలు ధన్యులు.

మా అమ్మ అక్క కూతురికి, రెండోసారి కడుపులో మరలా ఆడపిల్ల ఉందని స్కానింగ్‌లో తెలిసినపుడు, వాళ్ళు ఏం ఆడపిల్ల? ఎందుకు... అనవసరం అంటుంటే, మా అమ్మ విని ఎన్నడూ నోరెత్తి పరుషంగా మాట్లాడని అమ్మ వారితో 'నోరుముయ్యండి - ఆడపిల్ల అయితే ఊరికినే వచ్చిందా? దేవుడు కడుపులో వేస్తేనే కదా వచ్చింది. ఏ బిడ్డ అయితే ఏమి? పసి బిడ్డలు దేవునితో సమానం అలా మాట్లాడకండి. నేను ఐదుగురు ఆడపిల్లల్ని కని, చదివించి, పెంచి పెద్ద చేయలేదా? వాళ్ళు నేను గర్వపడేట్లు జీవితంలో ఎదగలేదా? సిగ్గులేదా అలా మాట్లాడటానికి' అని గద్దించిన మా అమ్మలో ఎంతో విశాల భావాలు ఉన్నతమైన సంస్కారం చూసాను.

చీర కట్టుకుని దూరప్రయాణాలు చేస్తుంటే 'వద్దమ్మా ఆడపిల్లలు, ప్రయాణం చేసేటప్పుడు చుడీదారు వేసుకుంటే సౌకర్యంగా ఉంటుంది పరిగెత్తి బస్సు అందుకోవాలన్నాజారి పడినా బట్టలు వంటినిండా ఉంటాయి' అని జాగ్రత్తలు చెప్పే మా అమ్మలో ఎన్నో ఆధునిక భావాలు చూసాను.

ఎంత చెప్పినా తక్కువే అమ్మ గురించి ఎంత పొగడినా, రాసినా.. ఆమె ఋణం జన్మలో తీర్చుకోగలమా?...

‘మాతృదేవోభవ‘ లో మా ఇద్దరు అమ్మల గురించిన విశేషలను పంచుకునే అవకాశం ఇచ్చిన శ్రీ కిరణ్ ప్రభగారికి, కౌముది పత్రికకు నా హృదయ పూర్వక కృతజ్ఞతలు.

ప్రతి ఒక్కరూ.. తమ తల్లిదండ్రులను భారంగా ఎంచి, వారిని ఓల్డేజ్ హోమ్‌లలో ఉంచక.. బిడ్డలగా తమ ప్రేమను వారికి పంచి, వారిని గౌరవించి, తమ కర్తవ్యాన్ని బాధ్యతను స్క్రమంగా నిర్వర్తించాలనీ తల్లిదండ్రుల ఆశీస్సులు పొందాలనీ కౌముది పత్రికా ముఖంగా కోరుకుంటున్నాను. కన్న బిడ్డల ఆదరణకు, ప్రేమకు నోచుకోక, ఓల్డేజ్ హోమ్‌లలో నిస్సహాయంగా జీవిస్తున్న తల్లులందరికీ ఈ మాతృదేవోభవ అంకితం..

లలిత చిట్టే గారు కువైట్‌లోని జె.డబ్ల్యు మేరియట్ హోటల్లో గెస్ట్ రిలేషన్స్ మేనేజర్‌గా పనిచేస్తున్నారు. వీరికి సాహిత్యంమీద మిక్కిలి అభిలాష